

RIKSANTIKVAREN

Postboks 1483 Vika
0116 OSLO

Deres referanse

Vår referanse

2020/11029-6-225743/2020-MAAU

Klassering

C50

Dato

19.10.2020

Høringsuttalelse fra Fredrikstad kommune til Riksantikvarens forslag til revisjon av NB!-registerets kulturmiljøer i Viken fylkeskommune

Det vises til høringsbrev av 18.06.2020 om ovennevnte sak.

NB!-registeret kan være et nyttig verktøy for forvaltning av deler av kommunenes kulturminneverdier. At det nå foreslås å gi faglige råd for forvaltning av de enkelte NB!-områdene er positivt, og vil kunne styrke registeret som verktøy.

For Fredrikstad kommune omfatter forslag til revisjon følgende områder:

Vestsiden
Gamlebyen
FMV
Jugendbyen
Isegran

Riksantikvaren ber høringsinstansene om alle typer tilbakemeldinger og innspill til forslaget, men ber særlig om følgende:

Evt. merknader til foreslåtte endringer i avgrensning av kulturmiljøene

Evt. merknader til forslag om kulturmiljøer som tas ut av registeret

Evt. merknader til forslag om kulturmiljøer som foreslås tatt inn i registeret

Evt. merknader til foreslåtte «Faglige råd for forvaltning»

Til foreslåtte endringer har Fredrikstad kommune følgende merknader:

Vestsiden

Fredrikstad kommune har ingen merknader til utvidelsen på Vestsiden. Det anses at begrunnelsen for utvidelsen er god, idet den gjenspeiler sammenheng mellom landskap, bystruktur/byplangrep og arkitektur.

Riksantikvaren bruker betegnelsen «den gamle anstalt» om skolen som ønskes tatt med i NB!-registeret. Riktig betegnelse er «Den gule anstalt».

Bærekraftig samfunnsutvikling

Besøksadresse: Nygaardsgt. 16, 1606 Fredrikstad
E-postadresse: postmottak@fredrikstad.kommune.no
Telefon: 69 30 60 00 Org.nr: 940039541

Postadresse: Postboks 1405, 1602 FREDRIKSTAD
Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no
Tlf. saksbeh.: 69 30 56 31 Bankkonto:

Gamlebyen

NB!-området Gamlebyen foreslås begrenset til å omfatte bebyggelsen innenfor vollene. Begrunnelsen for dette er at området i dag omfattes av flere hensyn som overlapper hverandre. Isegran, Den dekkede vei og Fortet ligger i dag inne som KULA-område i tillegg til NB!-område. Deler av festningsverket og bebyggelsen i Gamlebyen er vernet gjennom fredningsvedtak. Fredrikstad kommune mener hele festningsbyen bør inngå i det samme registeret, da det er en del av samme anlegg.

Fra veilederen til NB!-registeret:

«NB!-områdene er kulturmiljøer som skaper en helhet og inngår i en sammenheng. Opplevelsen av et kulturmiljø er ikke bare knyttet til seg selv, men også landskapet og de bygde omgivelser i tilstøtende områder.»

Innskrenkning av NB!-området begrunnes med ønsket om å unngå overlapp av forskjellige typer verneområder. Gamlebyen, Isegran, Den dekkede vei og Fortet er å oppfatte som deler av samme anlegg og bør ligge i det samme registeret. Fredrikstad kommune ber om at det vurderes å revidere avgrensningen av KULA-området for å unngå overlapp av KULA- og NB!-området her. At deler av anlegget er forskriftsfredet har ikke fått tilsvarende konsekvenser på Vestsiden. Fredrikstad bibliotek er fredet etter kulturminneloven, og ligger samtidig inne i NB!-området i revisjonen.

FMV

At de industrielle kulturminneverdiene her er av nasjonal interesse vil mange samtykke i. Disse blir ivaretatt i Kommuneplanens arealdel 2020-20321 med hensynssone kulturmiljø, bestemmelser og retningslinjer. Disse er blant annet knyttet til byggehøyder, vern av kraner, kranbaner, en sveisehall, sveisedekket av betong og jern samt beddingen.

Det er bred enighet om at det er store kulturminneverdier i området rundt Dokka. Å benytte kulturminneverdiene i dette området som begrunnelse for å legge hele FMV-vest inn i NB!-registeret er imidlertid vanskelig å forstå. Fredrikstad kommune mener at de faglige rådene for forvaltning av området gir mening for arealene rundt Dokka. Skal de samme rådene derimot gjelde for hele FMV-vest vil dette kunne gi utilsiktede og uønskede konsekvenser for den planlagte utviklingen i området.

Fredrikstad kommune ber om at avgrensningen av FMV beholdes slik den er i dag. En eventuell endring/nytt NB!-område bør samsvare med *H570 Hensyn kulturmiljø rundt Dokka, angitt med H570-LOK* i Kommuneplanens arealdel 2020-2032, vedtatt av bystyret 18.06.2020.

Fredrikstad kommune anser det som nyttig at faglige råd for kulturmiljøforvaltning er lagt inn i teksten for de ulike NB!-registrerte områdene. For at de faglige rådene skal oppfylle sin hensikt og brukes aktivt, er det imidlertid avgjørende at av NB!-områdenes avgrensning oppleves som velbegrunnede og relevante.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Jon-Ivar Nygård
ordfører